

Naisparien ja itsellisten naisten hoitopolku InOvassa

Raskaustoiveesta voi tulla maksutta keskustelemaan, kun toive omasta lapsesta herää!

Raskauden suunnitteluvaihe:

- Hedelmällisyyttä on mahdollista kartoittaa hoitajan kanssa keskustellen (hedelmällisyysneuvola) ja viimeistään hoidon suunnitteluvaiheessa lääkärin vastaanotolla (ensikäynti / hoidon suunnittelu).
- Hedelmällisyyden lisäksi lääkäri arvioi yleistä terveydentilaa ja edellytyksiä turvalliselle raskaudelle ja synnytykselle. Lääkäri tekee vastaanotolla gynekologisen tutkimuksen ja synnyttelinten ultraäänen. Tarvittaessa voidaan tehdä munajohtimien aukiolotutkimus.
- Hormoniarvoja voidaan tutkia verikokeilla jo ennen lääkärin vastaanottoa (kuukautiskierron alkupäivinä AMH, FSH, TSH (kilpirauhasen toiminta), prolaktiini ja kuukautiskierron loppupuolella progesteroni, joka kuvaa ovulaation tapahtumista). Lisäksi virtsasta suositellaan tutkittavaksi klamydia ja tippuri.
- Lääkäri suunnittelee hoidon ja arvioi tarvittavan / sopivan lääkityksen. Naisparit ovat yleensä jo etukäteen päättäneet kumpi haluaa kantaa raskauden. Tilanteen mukaan hoitoja voidaan tehdä molemmille, pariskunnan niin halutessaan.
- Ennen hoitojen aloitusta ohjaamme psykologin keskustelukäynnille. Keskustelun tavoitteena on mm. käydä läpi lahjasukusoluhoidojen erityispiirteitä. Klinikka saa keskustelusta yhteenvedon.
- Hoitoihin voidaan edetä heti, kun tarvittavat tutkimukset/selvitykset on tehty ja asiakas niin haluaa.

Siittiöiden valinta

- InOvassa on oma spermapankki suomalaisille luovuttajille.
- Siittiöt voidaan myös ostaa ulkomailta (tavallisimmin Tanskasta).
- Kaikki käytetyt spermanluovuttajat rekisteröidään Valviran luovuttajarekisteriin.
- Omaa siittiöiden luovuttajaa voidaan käyttää harkiten, jolloin hänet rekisteröidään luovuttajaksi (ei oikeuksia/velvollisuuksia syntyvää lasta kohtaan, ellei hän halua isyyttä tunnistaa)
- Yksi siittiöolki tarvitaan yhteen inseminaatio/koeputkihedelmöityshoitoon

- Hedelmöityshoitolain mukaisesti siittiöiden luovuttajasta annetaan tietoja vain rajallisesti (pituus, silmien ja hiusten väri, etninen tausta).
- Siittiöiden luovuttajalla tai syntyvällä lapsella ei ole juridisia oikeuksia eikä velvollisuuksia toisiaan kohtaan.
- Suositus on, että lapselle kerrotaan lahjasukusolualkuperästä ikätasoisesti. Lapsella on 18 vuotta täytettyään oikeus selvittää siittiöluovuttajan henkilöllisyys.
- Suomessa saa syntyä samalta luovuttajalta lapsia viiteen eri perheeseen.

Siittiöiden tilaaminen ulkomailta

- Klinikka seuloa sovitun spermankin luovuttajista toivotunlaiset vaihtoehdot, joista asiakas saa itse valita haluamansa luovuttajan.
- Päätetään ostettavien olkien lukumäärä.
- Asiakas ostaa sekä raskausvarauksen että siittiöoljet itselleen. Näin ollen hän on oikeutettu käyttämään hankitut oljet itse. Raskauden jälkeen jäljelle jääneitä olkia voidaan käyttää sisarusraskauksiin tai ostaa ko. luovuttajan siittiöitä lisää niin pitkään kuin niitä on saatavilla.
- Mikäli hoidot lopetetaan ilman raskautta, spermankki palauttaa asiakkaalle osan (v. 2018 n. 80%) raskausvarausmaksusta.
- Ulkomailta tilattaessa rahtimaksu jaetaan tilaajien kesken.
- Siittiöitä ei voi tilata kotiin!
- InOva huolehtii siittiöiden tilaamisesta, käsittelystä, säilyttämisestä, raskauden raportoinnista spermankille sekä luovuttajan rekisteröinnistä Valviran luovuttajarekisteriin.

Munasolujen luovutus puolisolle

- Naisparit voivat halutessaan luovuttaa toisilleen munasoluja, jos esimerkiksi iän, munasarjojen toiminnan hiipumisen tai perussairauden vuoksi toisen osapuolen raskaus ei muutoin olisi todennäköinen.

Hoitosuostumus

- Hedelmöityshoitolaki edellyttää voimassaolevaa hoitosuostumusta. Hoitosuostumus annetaan määräajaksi ja asiakas määrittelee siihen hoidot, joihin suostumuksensa antaa.

- Pariskunnat allekirjoittavat hoitosuostumuksen yhdessä.
- Hoitosuostumus ei velvoita hoitoihin ja se voidaan jälkikäteen muuttaa tai peruuttaa kokonaan.

Hoitovaihtoehtoja

Inseminaatio

- Tavallisimmin hoidot aloitetaan inseminaatioilla. Inseminaatio tarkoittaa keinohedelmöitystä, jossa ovulaatiohetkellä asiakkaan valitsevat siittiöt viedään kohtuun.
- Jos kuukautiskierto on säännöllinen ja ovulaatiotestit näyttävät ovulaatiohetken, inseminaatio voidaan tehdä täysin luonnolliseen kiertoon. Tällöin riittää, että asiakas ilmoittaa kuukautisten alkupäivän ja sen, kun LH-(ovulaatio)testi alkaa vahvistua.
- Jos kuukautiskierto on epäsäännöllinen tai ovulaatio on epävarma, voidaan käyttää suun kautta otettavaa tai pistoksina annosteltavaa hormonihoitoa ovulaation tukemiseksi. Lääkkeellisissä kierroissa tarvitaan tavallisesti yksi ultraäänitutkimuskäynti kuukautiskierron päivinä 10-12. Lue lisää ovulaation tukihoidoista *tästä*. Ovulaatio voidaan lisäksi varmistaa lääkkeellisesti ns. irroituspistoksella
- Inseminaatio ajoitetaan aina positiivisen ovulaatiotestin mukaan, yleensä 24 h tunnin sisällä positiivisesta testistä tai irroituspistoksesta.
- InOvassa kättilöt tekevät inseminaatioita aivan kuten lääkäritkin. Kättilön tekemästä hoidosta ei anneta kela-korvausta eikä kättilö voi tehdä reseptejä. Lääkäri vastaa hoitosuunnitelmasta ja on aina konsultoitavissa. Inseminaation yhteydessä tehdään ultraäänitutkimus.
- InOvassa inseminaatioihoidoista raskaus alkaa noin joka neljännessä hoidosta. Raskausennusteeseen vaikuttaa eniten naisen ikä.
- Tavallisimmin inseminaatioita tehdään 3-6 kertaa ja jos raskaus ei ole alkanut, niin voidaan siirtyä koeputkihedelmöityshoitoon tai asiakkaan halutessa jatkaa vielä inseminaatioilla.
- Jos naisella on ikää yli 37-vuotta (tai nuoremmalla munasarjatoiminta jo hiipumassa) ja toiveissa on saada useampia lapsia, kannattaa edetä suoraan koeputkihedelmöityshoitoon.

Koeputkihedelmöitys- eli IVF-hoito

- Koeputkihedelmöityshoito on tehokkainta lapsettomuuden hoitoa. Voit lukea hoidosta tarkemmin *tästä*.
- Ennen koeputkihedelmöityshoitoa tutkitaan hedelmöityshoitolain velvoittamat infektiotutkimukset (HIV, B- ja C-hepatiitti sekä yleensä myös kuppa, klamydia ja tippuri). Infektiotutkimukset otetaan enintään 3 kk ennen ensimmäistä hoitoa ja tämän jälkeen ne ovat voimassa enintään kaksi vuotta.
- InOvassa IVF-hoidon raskausennuste on 30-60 % yhtä alkionsiirtoa kohden. Raskausennusteeseen vaikuttaa eniten naisen ikä.
- Yli 37-vuotiailla IVF-hoidon merkittävänä etuna on, että alkioita voidaan saada pakkaseen myös sisarusraskauksia varten. Raskausennuste pysyy hyvänä, koska alkiot eivät vanhene pakastettuina.
- IVF-hoidossa siittiöolkia tarvitaan vain yksi, joten siittiökustannukset pysyvät inseminaatiohoitoihin verrattuna matalampina.

- Raskauden toteaminen ja seuranta

- Raskaustesti tehdään virtsasta. Verikokeita ei yleensä tarvita. Noin kolmen viikon päästä positiivisesta raskaustestistä voidaan tehdä varhaisraskauden ultraäänitutkimus raskauden toteamiseksi.
- Hoidoilla alkanutta raskautta seurataan neuvolassa kuten spontaanisti alkunsa saanutta raskautta.
- Neuvolassa kannattaa kertoa, että lapsi on saanut alkunsa luovutetuilla sukusoluilla.
- Ennen uuden äitiyslain voimaantuloa naisparien tulee adoptoida lapsi sisäisen adoption kautta. Todistuksen klinikalla tehdystä hoidosta saat InOvasta pyytämällä noin 1 kk ennen lapsen laskettua aikaa.
- Naisen korkea ikä (yli 40 vuotta), perussairaudet tai monisikiöinen raskaus vaativat usein tarkempaa seurantaa sairaalan äitiyspoliklinikalla.

- Kustannukset

- Naisparien ja itsellisten naisten hoidot ja hoidoissa tarvittavat lääkkeet eivät ole suoraan

Kela-korvattavia. Ensikäynnistä ja osasta verikokeita voidaan antaa Kelan suorakorvaus. Tietyissä tilanteissa Kela-korvauksia voi hakea takautuvasti hoidon jälkeen.

- Luovutetut siittiöt eivät sisälly hoitojen hintaan.

Tasa-arvoa kunnioittaen InOva klinikka on päättänyt tehdä naisparien ja itsellisten naisten hoidot Kela-korvauksen verran alennetuilla hinnoilla (voimassa 31.12-18 saakka). Etu koskee IVF/ICSI-hoitoja sekä pakastetun alkuiden siirtoja. Lue lisää *tästä*.

- Inseminaatioista ei anneta Kela-korvauksia.
- Tutustu ajantasaiseen hinnastoomme *tästä*.

Lisätietoa

- Hedelmöityshoitolaki
- Hedelmällisyysopas
- Hedelmöityshoito-opas

***

InOvan hoitotiimin tavoitat puhelinnumerosta 017 2631700, sähköpostitse info@inova.fi tai kotisivujemme chatin kautta. Kerromme mielellämme lisää!

***